

Emma Tuomela

AUTORITAARISEN LEGITIMAATION DISKURSSIT:

Vertailussa Xi Jinping ja Vladimir Putin

TIIVISTELMÄ

Emma Tuomela: Autoritaarisen legitimaation diskurssit: Vertailussa Xi Jinping ja Vladimir Putin
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma
Huhtikuu 2020

Tämän tutkielman tavoitteena on tunnistaa ja vertailla Kiinan presidentti Xi Jinpingin sekä Venäjän presidentti Vladimir Putinin käyttämiä legitimaatiodiskursseja. Legitimiteetti tarkoittaa hallitsijan vallankäytön oikeutusta kansalaisten silmissä, ja se yhdistetään perinteisesti osaksi demokraattisten poliittisten järjestelmien tutkimusta. On kuitenkin todettu, että myös autoritaaristen johtajien on lunastettava kansalaisten hyväksyntä hallinnon jatkuvuuden takaamiseksi. Tutkielman viitekehys muodostuu aiemmin tehdystä, autoritaariseen legitimaatioon ja epädemokraattisten johtajien diskursseihin keskittyvästä tutkimuksesta. Yhteiskuntien erilaisuudesta huolimatta Xin Kiinaa ja Putinin Venäjää yhdistävät kiihtynyt vallan keskittäminen keskushallinnolle sekä presidenttien tavoite pysyä johtoasemassa mahdollisimman pitkään.

Primaarilähteinä toimivat neljä vuonna 2019 pidettyä juhlapuhetta, kaksi kummaltakin presidentiltä. Xin osalta analysoitiin Kiinan kansantasavallan 70-vuotisjuhlapäivänä pidettyä puhetta ja uudenvuodenpuhetta. Analyysin kohteena oli myös Putinin pitämä uudenvuodenpuhe sekä toisen maailmansodan menestyksen kunniaksi juhlistettavan voitonpäivän puhe. Nämä puheet valikoituivat tutkielmaan etenkin siksi, että ne saavuttivat tahoillaan erityisen suuren kuulijakunnan. Tutkimusmetodina käytettiin retorista diskurssianalyysia, joka tarjosi välineitä presidenttien esittämien argumenttien arvioimiseksi. Kiinnostuneita oltiin erityisesti puolustavan retoriikan keinojen käytöstä.

Tutkielman tulokset osoittavat, että Xin ja Putinin legitimaatiodiskursseista löytyy sekä merkittävää yhteneväisyyttä että selkeitä eroavaisuuksia. Kummankin johtajan keskeisenä tavoitteena on synnyttää puheissaan kuva yhtenäisestä ja eliitin määrittelemien tavoitteiden alle sitoutuneesta kansasta. Tämän tukena käytetään tunteisiin vetoavaa me-retoriikkaa ja pyritään määrittelemään historian kulku johtajille edullisella tavalla. Presidenttien diskursseja kuitenkin erottaa puheiden ajallinen painopiste. Siinä missä Xi keskittyy tulevaisuuden tavoitteisiin, Putin painottaa toisen maailmansodan voitokasta perintöä ja venäläisiä yhdistäviä arvoja. Hän myös pyrkii argumenttiensa avulla Xiä selkeämmin konstruoimaan me ja muut -asetelman oman kansakuntansa ja muun maailman välille.

Avainsanat: autoritaarinen legitimizeetti, autoritaariset hallinnot, retorinen diskurssianalyysi, Xi Jinping, Vladimir Putin

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla

Sisällys

1.	JOHDANTO	1
2.	TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA JA AIEMPI KIRJALLISUUS	2
2.1.	Autoritaarisen legitimaation lähteet	2
2.2.	Xi Jinpingin Kiina	4
2.3.	Vladimir Putinin Venäjä.....	5
3.	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA AINEISTO	6
3.1.	Tutkimuksen tavoitteet ja kysymyksenasettelu	6
3.2.	Tutkimusaineistona juhlapuheet.....	7
3.2.1.	Xin kansantasavallan 70-vuotisjuhlapuhe ja uudenvuodenpuhe	7
3.2.2.	Putinin voitonpäivän juhlapuhe ja uudenvuodenpuhe	8
4.	MENETELMÄT	9
5.	ANALYYSI	10
5.1.	Keskiössä kansa ja isänmaallinen konsensus	10
5.1.1.	Isänmaallisuus kollektiivisen identiteetin kivijalkana	10
5.1.2.	Kansan ja kansalaisten kategoriat.....	11
5.2.	Johtajat osana faktuaalistettua historiaa ja tulevaisuutta	13
5.2.1.	Strategiset kuvaukset historian kulusta.....	13
5.2.2.	Painopisteenä historia vai tulevaisuus?	14
5.3.	Xi mahdollistaa, Putin suojelee.....	15
5.3.1.	Uhkakuvien käyttö.....	15
5.3.2.	Kvantifioinnin, esimerkkien ja ääri-ilmaisujen voima.....	16
6.	JOHTOPÄÄTÖKSET	17
6.1.	Autoritaarisen legitimaation mekanismit johtajien puheissa	17
6.2.	Loppupäätelmät.....	18
6.3.	Jatkotutkimusmahdollisuuksia	20
	LÄHTEET	22

1. JOHDANTO

Demokratiakehitys on ympäri maailman hidastunut voitokkaiden vuosikymmenten jälkeen (Freedom House 2019a). Kiina ja Venäjä edustavat valtioita, joiden demokratisoitumisen kiihtymistä on innolla ja kiinnostuksella odotettu länsimaissa. Varsinkin nykyiset presidentit, Venäjän Vladimir Putin sekä Kiinan Xi Jinping ovat kuitenkin vieneet valtioita hyvin toisenlaiseen suuntaan. Kummassakin maassa keskusjohto on kiristänyt otettaan, poliittisia vastustajia on eliminoitu ja ihmisoikeuksien tila heikentynyt (ks. esim. Freedom House 2019b, Freedom House 2019c).

Miksi autoritaariset hallinnot ja johtajat nostavat suosiotaan ja vakiinnuttavat asemaansa erilaisissa yhteiskunnissa? Tämä kysymys on erityisen kiinnostava ja relevantti maailmanajassa, jota nyt elämme. Tutkielmassani olen kiinnostunut kotimaissaan hyvinkin suosittujen Xin ja Putinin puheissaan tuottamasta todellisuudesta sekä keinoista, joilla he pyrkivät legitimoimaan valta-asemansa kansalaisten silmissä. Vaikka presidentit johtavat ja pyrkivät tahoillaan puhuttelemaan hyvin erilaisia yhteiskuntia, koen tutkimuksen vertailevan otteen erityisen mielekkääksi. Lin (2016, 12) siteeraaman historioitsija Zhang Lifanin mukaan vertailukohtaansa myöhemmin valtaan noussut Xi toivoo tulevansa sekä ulko- että sisäpoliittisesti yhtä vahvaksi johtajaksi kuin Putin, ja on argumentoinut johtajien persoonallisuuspiirteiden olevan hyvin samankaltaiset.

Aiempaa vertailevaa tutkimusta nykyisistä Kiinan ja Venäjän johtajista tai heidän käyttämistään diskursseista on tehty erittäin vähän. Tässä tutkielmassa vertailen Putinia ja Xitä yhteensä neljän vuonna 2019 pidetyn, merkittävän suuren yleisön saavuttaneen juhlapuheen kautta. Kummankin osalta analysoin Venäjällä ja Kiinassa perinteeksi nousseita presidentin uudenvuodenpuheita sekä merkittävinä kansallisina juhlapäivinä, Kiinan kansantasavallan 70-vuotisjuhlapäivänä sekä Venäjän voitonpäivänä pidettyjä puheita. Tutkielman viitekehys rakentuu aiemmasta, autoritaarisesta legitimaatiosta tehdystä tutkimuksesta sekä tutkimuksesta, joka on keskittynyt johtajien harjoittamaan politiikkaan ja heidän käyttämiinsä diskursseihin. Tutkimusmetodiksi olen valinnut retorisen diskurssianalyysin ja sen sisällä erityisesti Arja Jokisen (2016, 344–364) esittelemän puolustavan retoriikan keinovalikoiman.

Tutkimuksen teoreettiseen taustaan ja relevanttiin kirjallisuuteen pureudutaan tarkemmin seuraavassa luvussa. Sen jälkeen esitellään tutkimuksen tavoite ja juhlapuheista koostuva aineisto. Neljännessä luvussa syvennyttään metodina toimivaan retoriseen diskurssianalyysiin, jonka jälkeen seuraa

analyysiosio. Lopuksi tehdään johtopäätökset ja esitetään potentiaalisia kysymyksiä jatkotutkimukselle.

2. TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA JA AIEMPI KIRJALLISUUS

2.1. Autoritaarisen legitimaation lähteet

Tutkielman teoreettista viitekehystä ohjaa aiempi modernien autoritaaristen valtioiden legitimaatiopyrkimyksistä tuotettu tutkimus. Klassinen kysymys autoritaaristen hallintojen vertailevassa tutkimuksessa kuuluu: ”*kuinka ei-demokraattiset johtajat keräävät suosiota kansan keskuudessa?*” (Dukalskis & Gerschewski 2017, 253). Tähän kompleksiseen pulmaan pyrin osaltani pureutumaan myös tulevassa, Kiinan ja Venäjän johdon diskursseja vertailevassa tutkielmassani.

Legitimiteetti on sosiologisesta tutkimuksesta alun perin tuleva termi, joka kuvaa hallitsijan vallankäytön oikeutusta kansalaisten silmissä (Heywood 2013, 81). Autoritaarinen legitimiteetti itsessään on kiistelty tutkimuksen kohde, sillä legitimaatio on perinteisesti liitetty nimenomaan osaksi demokraattisia järjestelmiä. Autoritaarisiin yhteiskuntiin perehtyneet Dukalskis ja Gerschewski (2017, 252) korostavat kuitenkin, että myös diktaattorien on pitkässä juoksussa lunastettava legitimiteettinsä kansan silmissä. Valtaan voi päästä sortamisen keinoja käyttäen, mutta siellä pysyminen edellyttää myös muunlaisia toimia. Myös Heywood (2013, 80) toteaa legitimiteetin olevan avain poliittiseen vakauteen ja kaikkien järjestelmien pyrkivän sen saavuttamiseen. Monet hallinnot ja hallitsijat eivät kuitenkaan tavoittele legitimaatiota nimenomaan demokraattisissa puitteissa. Siksi onkin hiukan yllättävää, että autoritaarisen legitimaation tutkimus on vielä verrattain vähäistä.

Autoritaariset valtiot eivät tietenkään ole homogeeninen kategoria, vaan joukko poliittisilta järjestelmiltään ja kulttuureiltaan sekä historiallisilta vaiheiltaan eroavia yhteiskuntia. Tämä on tärkeä lähtökohta myös tässä vertailevassa tutkimuksessa. Von Soest ja Grauvogel (2017) luokittelevat Kiinan suljetuksi autoritaariseksi valtioksi (*closed authoritarian*), jossa tyypillistä on vallan keskittyminen yhdelle puolueelle. Venäjä sen sijaan on kilpailullinen autoritaarinen valtio (*competitive authoritarian*), jossa toimii perustuslakiin kirjattu monipuoluejärjestelmä (mt.). Todellisuudessa vaalit ovat kuitenkin

manipuloituja ja osallistuminen niihin on tehty hyvin vaikeaksi sekä epävirallisin että virallisin säännöin (Gel'man 2015a, 77).

Dukalskis ja Gerschewski (2017, 253–260) esittelevät neljä autoritaarisen legitimaation mekanismia, joilla ei-demokraattiset hallinnot ovat pyrkineet vakiinnuttamaan valtansa. Ne ovat

1. indoktrinaatiomekanismi (*indoctrination mechanism*)
2. passiivisuusmekanismi (*passivity mechanism*)
3. aikaansaannosmekanismi (*performance mechanism*)
4. demokraattisen prosessien mekanismi (*democratic-procedural mechanism*)

Totalitaaristen ideologioiden juurruttamiseen ja massojen mobilisointiin keskittynyt indoktrinaatiomekanismi oli tyypillinen toisen maailmansodan aikaisissa valtioissa, kuten Hitlerin Saksassa. Passiivisuusmekanismin avulla eliitti puolestaan pyrkii demobilisoimaan poliittiset vastustajat ja esittämään johtavan asemansa itsestäänselvyytenä. Nykyajan epädemokraattisissa yhteiskunnissa korostuvat erityisesti aikaansaannosmekanismi ja demokraattisten prosessien mekanismi. Aikaansaannosmekanismiin nojaava hallitsija pyrkii legitimoimaan valtansa osoittaen, että hänen hallintonsa alaisuudessaan hyvinvointi yhteiskunnassa kasvaa. (Dukalskis & Gerschewski 2017, 253–260.)

Beetham (1991, 25–37) on eritellyt kolme legitiimin vallan tuottamaa etua: kohentunut järjestys, vakaus ja tehokkuus. Näitä korostaen autoritaarinen johtaja voi pyrkiä vakiinnuttamaan asemansa korvaamattomana osana, jota ilman yhteiskuntaa uhkaa kurjuus ja epävarmuus. Kiinan kommunistisen puolueen suosion on yleensä nähty perustuvan ennen kaikkea talouskasvun mahdollistamaan elintason nousuun (Zhu 2011, 126). Ei olekaan yllättävää, että puolueen kannanottoja värittää usein voimakkaan talouspoliittinen diskurssi (Luostarinen 2017, 230). Venäjällä Putin on puolestaan nähty vakauttavana voimana Neuvostoliiton hajoamisen ja Jeltsinin ajan sekavan poliittisen ilmapiirin jälkeen (ks. esim. Gel'man 2015b).

Demokraattisten prosessien mekanismi taas tarkoittaa, että autoritaarinen hallinto pyrkii todellisesta luonteestaan huolimatta korostamaan tarjoavansa kansalle demokraattisia vaikuttamisen väyliä (Dukalskis & Gerschewski 2017, 260). Yhteiskunnasta saattavat löytyä kaikki demokraattiselle hallinnolle tyypilliset instituutiot, mutta todellisuudessa ne on valjastettu valtaeliitin käyttöön. Von

Soestin ja Grauvogelin (2017) tekemän tutkimuksen mukaan prosessien painotus on erityisen vahvaa Venäjällä. Casula (2013, 6) argumentoikin, että demokratian korostaminen diskursseissa on nähty edistyksellisyutenä, voittona Putinille ja Yhtenäiselle Venäjälle. Von Soestin ja Grauvogelin (2017, 299) mukaan demokraattisten prosessien korostaminen on kuitenkin kuin kaksiteräinen miekka, joka voi kääntyä hallitsijoita vastaan kansalaisten alkaessa vaatia todellisia vaikutusmahdollisuuksia. Tämän Venäjän johto kokikin erityisesti vuosina 2011–2012 vilpillisiä vaaleja ja poliittista eliittiä arvostelevien laajojen mielenosoitusten myötä.

Von Soest ja Grauvogel (2017, 290–291) erittelevät tutkimuksessaan myös identiteetin korostamiseen perustuvia keinoja legitimitietin saavuttamiseksi. Ne ovat synty- ja kehityshistoriallinen myytti (*foundational myth*), ideologia (*ideology*) sekä personalismi (*personalism*). Nämä korostuvat etenkin suljetuissa autoritaarisissa valtioissa, kuten Kiinassa. Kiinassa vuosina 1991–2010 korostettiin varsinkin synty- ja kehityshistoriallista myyttiä sekä ideologiaa. Nämä tekijät taas olivat marginaalisia kyseisenä aikana Venäjän johdon diskursseissa, mutta personalismi korostui selkeästi Kiinaa enemmän. Kyseiset arviot perustuvat kuitenkin aikaan ennen Xitä ja Putinin toista presidenttikautta. Arvioin, että myös Kiinassa personalismin merkitys legitimaatiodiskursseissa on noussut Xin kaudella. (Mt.)

2.2. Xi Jinpingin Kiina

Kiinan kansantasavaltaa on sen 70-vuotisen historian ajan hallinnut kommunistinen puolue (KKP), jonka pääsihteeri toimii samaan aikaan valtion presidenttinä. Vuodesta 2013 lähtien näitä virkoja on toimittanut Xi Jinping. Heti valtaan noustuaan Xi otti nimiinsä ennätysmäärän keskeisten organisaatioiden johtotehtäviä esimerkiksi pääministerin kustannuksella (Li 2016, 12). Vuonna 2018 hän poistatti kansankongressin tuella rajoituksen, jonka mukaan presidentin virkakaudet rajoittuivat kahteen viisivuotiskauteen varmistaen näin laillisen oikeutuksen valtansa jatkumiseksi. Xin hallinto on viime vuosina tiukentanut entisestään otettaan kaikilla yhteiskunnan alueilla yliopistoista yrityksiin ja mediasta uskonnollisiin ryhmiin (Freedom House 2019b).

Xi on valtakautensa aikana pyrkinyt ottamaan huomioon kotimaassa KKP:n legitimizeettiä uhkaavat seikat, joita ovat muun muassa hidastuva talouskasvu sekä puolueen ideologinen hapertuminen. Valtakaudellaan hän on toteuttanut mittakaavassaan poikkeuksellisen laajan antikorrupsiokampanjan, osoittanut omistautumista talouden reformeille ja harjoittanut edeltäjiään aktiivisempaa ulkopoliittikkaa (Li 2016, 8–12). Brownin ja Bērziņa-Čerenkovan (2018, 328–329) mukaan Xi on kaudellaan korostanut puolueen politiikan ja ideologian keskeistä asemaa Maoa seuranneen aikakauden jälkeen,

jolloin KKP:n legitimeettiä puolustettiin ensi sijassa Kiinan huiman talouskasvun kautta. Entwistle (2018, 10) argumentoi, että Xin ideologinen narratiivi yhdistelee KKP:n agendaan sopivia historiallisia, maoistisia, nationalistisia sekä legaalis-rationaalisia elementtejä.

Xi on lanseerannut puheissa usein toistuvan kiinalaisen unelman käsitteen, joka epämääräisyydestään huolimatta vetoaa isänmaallisiin kuulijoihin (Lams 2018, 401). Hänen tunnetuksi tekemiään puolueen tavoitteita ovat saavuttaa ”kohtuullisen hyvinvoinnin yhteiskunta” kaikilla sektoreilla vuonna 2021 sekä viedä loppuun suurvallan modernisaatio vuoteen 2049 mennessä. Tavoitteiden nationalistinen ja kunnianhimoinen sävy on saavuttanut suurta kannatusta kiinalaisten keskuudessa, mutta Xin todellisen suosion mittaaminen on myös merkittävästi vaikeutunut vallan keskittämisen seurauksena (Economy 2018, 69).

2.3. Vladimir Putinin Venäjä

Vladimir Putin nousi Venäjän federaation presidentiksi 2000 ja siirtyi perustuslaissa määritellyn kausirajoituksen vuoksi väliaikaisesti toimittamaan pääministerin virkaa 2008–2012 oltuaan presidenttinä kaksi peräkkäistä kautta. Vahvan talouskasvun ja osittain siitä seuranneen kansansuosion turvin Putin keskittyi ensimmäisellä presidenttikaudellaan keskittämään valtaa Kremliin siinä määrin, että Gel'manin (2015b, 93) mukaan vuoteen 2007 mennessä yksikään poliittinen toimija ei enää kyennyt vastustamaan häntä.

Kasvun hidastuttua ja taloudellisten epävarmuustekijöiden kasvaessa Venäjän johto on keskittynyt isänmaallisen retoriikan vahvistamiseen ja presidentin kultin rakentamiseen (Nadskakuła-Kaczmarczyk 2017, 346). Riippumattoman Levada-tutkimuskeskuksen (2020) teettämien kyselyiden mukaan Putinin suosio kotimaassa nousi räjähdysmäisesti Krimin valtaamisen jälkeen 2014, mutta on laskenut sen jälkeen huippulukemista. Peterssonin (2017) mukaan Putin on retorisesti taitava ja karismaattinen johtaja, joka on kyennyt hyödyntämään venäläisiä yhdistäviä poliittisia myyttejä oman asemansa legitimoimiseksi. Näitä myyttejä ovat kaipuu tulla tunnustetuksi suurvaltana, usko vahvan johtajan asemaan yhteiskunnallisen tasapainon takaajana sekä usko Venäjän henkiseen ylivoimaan, jota vehkeilevä länsi haastaa (mt., 241–245). Putinin narratiivi on yhtenäisyyttä korostava ja hän pyrkii osoittamaan, että ”oikean venäläisen” on jaettava kansakunnan perinteiset arvot (Laine 2016).

Putinin käytännössä kaksi vuosikymmentä kestäneellä valtakaudella Venäjä on siirtynyt yhä kauemmaksi demokratiasta, jonka vakiintumista Venäjälle uumoiltiin Neuvostoliiton hajoamisen ja

kylmän sodan päättymisen myötä. Voimassaolevan perustuslain mukaan Putin kohtaisi jälleen kahden perättäisen kauden rajoituksen seuraavien presidentinvaalien koittaessa vuonna 2024. Tammikuussa 2020 käynnistetty perustuslakiuudistus on kuitenkin suurella todennäköisyydellä muokkaamassa lakipykälää tavalla, joka sallisi Putinin pysyvän vallassa vielä kaksi perättäistä kautta aina vuoteen 2036 saakka.

3. TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA AINEISTO

3.1. Tutkimuksen tavoitteet ja kysymyksenasettelu

Demokratiakehityksen hidastuessa autoritaarisiin hallintoihin ja johtajiin kohdistuva tutkimus tuntuu entistä ajankohtaisemmalta. Xi ja Putin viitoittavat tällä hetkellä etunenässä tietä niille maailman hallinnoille, jotka haluavat omaksua epädemokraattisia järjestelmiä ja hallintotapoja. Jopa Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on osoittanut avointa ihailua varsinkin Putinin suuntaan. Sekä Xi että Putin ovat myös selkeästi osoittaneet halunsa pitäytyä vallankahvassa mahdollisimman pitkään.

Pelkät valtakausirajoitusten poistot tai muutoin lakiin perustuvan aseman takaaminen eivät kuitenkaan itsessään riitä kansalta tulevan tuen varmistamiseksi. Olen kiinnostunut siitä, kuinka Xi ja Putin konstruoivat puheillaan todellisuutta, jolla he puolustavat kansan edessä omaa ja hallintonsa asemaa valtion kiistattomassa johdossa. Vaikka kyse on hyvin erilaisissa yhteiskunnallisissa ja kulttuurisissa konteksteissa toimivista johtajista, näen vertailun mielekkääksi – onhan kyse kuitenkin kiistatta eräistä aikamme merkittävimmistä poliittisista johtohahmoista.

Lähestyn aihetta teoreettista viitekehystä käsittelevässä kappaleessa esiteltyjen, autoritaaristen valtioiden legitimaatiopyrkimyksiä sekä erityisesti Kiinan ja Venäjän johtoa erittelevien tutkimusten valossa. Tutkimuskysymykseni kuuluvat:

- Millaisia legitimaatiodiskursseja johtajat käyttävät puheissaan?
- Miten erilaisissa yhteiskunnallisissa konteksteissa toimivien Xin ja Putinin diskurssit eroavat toisistaan tai muistuttavat toisiaan?

Aiemman tutkimuksen valossa oma oletukseni on, että Putin luo puheissaan Xitä enemmän prosesseihin viittaavia elementtejä – käydäänhän Venäjällä kuitenkin virallisesti monipuoluevaaleja. Xin arvioin vetoavan suljetulle autoritaariselle valtiolle ominaiseen tapaan identiteettiin viittaaviin seikkoihin sekä kommunistisen puolueen retoriikalle tyypillisesti Kiinan taloudelliseen menestykseen.

3.2. Tutkimusaineistona juhlapuheet

Tutkimuksen primaariaineistoksi olen valinnut kaksi juhlapuhetta sekä Xi Jinpingiltä että Vladimir Putinilta. Kielimuurin vuoksi hyödynnän Kiinan valtiollisten medioiden ja Kremlin sivuilta löytyviä puheiden englanninkielisiä versioita. Näen kyseiset juhlapuheet kiintoisana tutkimuskohteena, sillä niiden välityksellä johtajat saavuttavat valtavan näkyvyyden. Xi ja Putin kiistatta tiedostavat tämän, ja oletettavasti he haluavat käyttää mahdollisimman hyvin tilaisuuden vedota suureen määrään kansalaisia vahvistaakseen omaa legitimitettiään.

Juhlapuheet ovat tietenkin vain osa presidenttien antamien retoristen esitysten kirjoa ja luonteeltaan hyvin erilaisia kuin pelkästään poliittisille toimijoille suunnatut puheet. Ne ovat kuitenkin yhtä lailla poliittisia ja osa kuvaa, jonka etäiset johtajat kansalaisille välittävät.

3.2.1. Xin kansantasavallan 70-vuotisjuhlapuhe ja uudenvuodenpuhe

Xin osalta kaksi valittua aineistoa ovat Kiinan kansantasavallan 70-vuotisjuhlapäivänä 1.10.2019 pidetty puhe (Xi 2019a) sekä uudenvuodenpuhe 31.12.2019 (Xi 2019b). 70-vuotisjuhla oli mahtipontisine sotilasmarsseineen tärkeä juhlapäivä ja näytön paikka kommunistisen puolueen johtajille vuonna, johon liittyi myös kiusallisesti Tiananmenin verilöylyn 30-vuotispäivä. Xi piti Mao-tyyliseen pukuun pukeutuneena puheen Kiinan ydinohjuksia ja muuta armeijan kalustoa esitelleen paraatin yhteydessä. Symboliikkaa lisäsi se, että samalla paikalla 70 vuotta aiemmin Mao julisti Kiinan kansantasavallan syntyneeksi. Puhe sisältää 963 sanaa ja keskittyy suhteellisen abstraktilla tasolla kertomaan Kiinan menestyksestä KKP:n suojeluksessa menneen 70 vuoden aikana. Puheessa on hyvin nationalistinen sävy ja se pyrkii puhuttelemaan kiinalaisia niin kotona kuin ulkomaillakin.

Kiinan valtiollisen median (CGTN 2019) mukaan puolueen johdon uudenvuodenpuhe on Maon vuonna 1949 aloittama perinne. Nykyään puhe esitetään valtionmedian tärkeimmillä TV- ja radiokanavilla ja suorana myös sosiaalisessa mediassa (Global Times 2019). Uudenvuodentoivotuksen 2020 Xi (2019b) toimitti aikaisempien vuosien tapaan yhdessä toimistohuoneessaan jylhän pöydän takana istuen, taustalla kansantasavallan punainen lippu ja suuri maalaus Kiinan muurista. Puheessa on 1455 sanaa,

joten se on aineistona toimivista puheista ylivoimaisesti pisin. Siinä Xi keskittyy luennoimaan menneen vuoden menestyksestä 70-vuotisjuhlapuhetta konkreettisemmalla tasolla. Etenkin Kiinan taloudellinen menestys ja voitto ”taistelussa” köyhyyttä vastaan esitetään lineaarisesti etenevänä KKP:n ja isänmaallisten kiinalaisten mahdollistamana kehityskulkuna. Vuonna 2019 Kiinaa ja KKP:tä ravistelivat varsinkin Hongkongin mielenosoitukset, ulkomaille vuotaneet tiedot Xinjiangin uiguurien ”uudelleenkorkeakoululeireistä” sekä taloudellinen epävarmuus Kiinan ja Yhdysvaltojen välisen kauppasodan tiivistyessä. Pitkässä puheessaan Xi mainitsee näistä kuitenkin vain Hongkongin rauhattoman tilanteen, senkin epämääräisesti kehumalla Kiinalle lojaalimpaa erityishallintoaluetta Macaota.

3.2.2. Putinin voitonpäivän juhlapuhe ja uudenvuodenpuhe

Myös Putinin osalta olen valinnut toiseksi aineistoksi tärkeänä kansallisena juhlapäivänä, voitonpäivänä 9.5.2019, pidetyn puheen (Putin 2019a). Se kuultiin Moskovan Punaisella torilla niin ikään suuren sotilasparaatin yhteydessä. Voitonpäivää juhlistetaan toisen maailmansodan voiton ja natsi-Saksan antautumisen 1945 kunniaksi. Putinin presidenttikaudella voitonpäivän merkitys on uudelleen nostettu Neuvostoliiton aikaisiin mittoihin, koko kansan juhlapäiväksi ja yhdeksi Venäjän valtiollisen identiteetin tärkeistä kulmakivistä (Casula 2013, 9). 1032 sanaa pitkässä puheessaan Putin keskittyykin korostamaan sodan voittaneen sukupolven perinnön merkitystä kaikille venäläisille. Putin pyrki vetoamaan tunteisiin glorifioiden kansan yhtenäisyyttä ja uhrauksia hädän hetkellä. Hän kuvailee Venäjää Euroopan kansojen pääasiallisena vapauttajana ja Venäjän ”pyhää” asemaa fasisminvastaisessa taistelussa myös nykypäivänä.

Tämän lisäksi analysoin Putinin (2019b) uudenvuodenpuhetta 31.12.2019. Venäjällä valtionjohdon uudenvuodenpuhe on Neuvostoliiton aikoina vuonna 1935 aloitettu käytäntö. Sen katseleminen TV:stä on tänä päivänä koko kansan perinne – puhe kuuluu Venäjällä koko vuoden katsotuimpiin lähetyksiin (Coalson 2019). Edeltäjistään poiketen Putinin tapana on pitää puheensa ulkona Kremlin ympäristössä, ja näin tapahtui myös uuden vuoden 2020 toivotuksessa. Historian saatossa puheperinteeseen on mahtunut myös dramaattisia hetkiä. Vuoden 1999 lopussa Boris Jeltsin julisti eroavansa presidentin virasta ja samassa lähetyksessä kuvaan ilmaantui presidentiksi nouseva, entinen KGB-agentti Vladimir Putin. 31.12.2019 esitetty ja vain 477 sanaa pitkä uudenvuodenpuhe on kuitenkin kaikkea muuta kuin dramaattinen. Se keskittyy lähinnä kliseiden viljelyyn isänmaallisessa sävyssä, eikä se erittele konkreettisia Putinin hallinnon toimia menneen vuoden osalta.

4. MENETELMÄT

Tutkielman analyttisenä menetelmänä toimii retorinen diskurssianalyysi. Metodina diskurssianalyysi on väljä ja hajanainen. Keskeistä erilaisille analyysitavoille on kuitenkin kiinnostus sitä kohtaan, kuinka tutkittava aineisto pyrkii kielellisin keinoin rakentamaan eli konstruoimaan todellisuutta. Dukalskin ja Gerschewskin (2017, 261) mukaan diskurssianalyysi tarjoaakin virallisten tahojen väittämien tarkasteluun ”systemaattisia, järkeviä ja luotettavia väyliä”.

Retorisuus tarkoittaa suostuttelua ja vakuuttelua, jonka tavoitteena on saada kuulijat tukemaan puhujan viestiä. Retoriikkaa eli puhetaitoa analysoitaessa keskiössä ovat keinot, joiden avulla puolustetaan ja perustellaan tiettyjä merkityksiä tai versioita sosiaalisesta todellisuudesta (Jokinen & Juhila 2016, 291).

Erialaisten argumenttien arviointi on erottamaton osa retorista tutkimusta. Potter (1996, 107) jakaa argumentaation keinot kahteen: puolustavaan ja hyökkävään retoriikkaan. Puolustavan retoriikan tavoitteena on oman aseman vahvistaminen, hyökkävän retoriikan taas jollain tapaa haavoittaa vastaargumenttia. Jokinen (2016, 342) kuvaa puolustavaa retoriikkaa kivijalaksi, joka on vakuuttamaan pyrkivän argumentaation keskiössä. Keskityn myös Xin ja Putinin legitimaatiopyrkimyksiä analysoidessani puolustavan retoriikan keinoihin, sillä arvelen niiden painottuvan erityisen paljon aineiston kaltaisissa, ylhäältä alaspäin suunnatuissa juhlapuheissa. Jokinen (mt., 344–364) on jaotellut puolustavan ja vakuuttavan retoriikan keinovalikoiman seuraaviin osiin:

1. Etäännyttäminen omista intresseistä
2. Puhujakategoriat (esim. puhemies, kiinalainen, työläinen...)
3. Liittoutumisasteen säätely (sitoutuuko puhuja henkilökohtaisesti väitteeseen vai pyrkiikö etäännyttämään itsensä siitä)
4. Konsensus tai asiantuntijalausunnot
5. Tosiasiapuhe
6. Kategoriat (esim. kunnolliset ja huligaanit, me ja muut)
7. Yksityiskohdat ja kertomukset
8. Määrällistäminen
9. Metaforat

10. Ääri-ilmaisut

Autoritaariset johtajat pyrkivät esittämään argumenttinsa ehdottomina vahvistaakseen legitimitettiin valtion johdossa. Ei ole diktaattorin etujen mukaista esitellä vasta-argumentteja omille sanomisilleen. Juhila (2016, 145–178) on tutkinut faktuaalistamisstrategioita suomalaisessa viranomaispuheessa. Faktuaalistaminen kuvaa sitä, kuinka puhuja argumentoi oman näkemyksensä jostakin asiasta totuudenmukaiseksi. Faktuaalistamisstrategiat hän määrittelee keinoiksi, joiden avulla argumentoija kykenee kohottamaan puolustamansa version totuusarvon niin suureksi, että se vaikuttaa yksiselitteiseltä faktalta. Faktuaalinen kielenkäyttö on siis luonnollisesti yleisön mielestä paljon vakuuttavampaa kuin epävarmat argumentit. Tutkielmassani olen siis kiinnostunut siitä, kuinka Xi ja Putin pyrkivät faktuaalistamaan puheidensa väitteitä omalle johtoasemalleen edullisella tavalla.

5. ANALYYSI

5.1. Keskiössä kansa ja isänmaallinen konsensus

5.1.1. Isänmaallisuus kollektiivisen identiteetin kivijalkana

Kaikkia neljää käsiteltävää puhetta leimaa vahva pyrkimys vedota kuulijoihin nationalistista retoriikkaa hyväksi käyttäen ja kansakunnan jaettua identiteettiä korostaen. Xi ja Putin pyrkivät tahoillaan faktuaalistamaan kuvaa kansasta, jonka vahvuutena ovat yhteisesti hyväksytyt, valtioon sidotut tavoitteet. Presidentit käyttävät samankaltaisia metaforia kuvatessaan kansan yhtenäisyyden merkitystä: Xin (2019a) mukaan *”yhtenäisyys on rautaa ja terästä; yhtenäisyys on vahvuuden lähde”* kun taas Putin (2019b) argumentoi *”yhtenäisyytemme olevan perusta korkeimpienkin tavoitteidemme saavuttamiseksi”*.

Yhtenäisyyden korostamisen hengessä kaikkia puheita hallitsee isänmaallisiin tunteisiin vetoava me-retoriikka. Jokisen (2016, 351) mukaan se on eräs konsensuksella vahvistamisen keino ja erityisen tyypillistä juuri poliittiselle suostuttelevalle kielenkäytölle. Samalla presidentit pyrkivät luomaan itsestään kuvaa kansanomaisina johtajina, jotka ovat yhtä kaikkien tavallistenkin kuulijoiden kanssa ja välittävät vilpittömästi yhteisestä hyvästä. He siis asettavat itsensä tavallisen ja ”oikeanlaisen” kiinalaisen tai venäläisen puhujakategoriaan. Todellisuudessa kumpikin johtaja on merkittävästi

keskittänyt valtaa ja aktiivisesti luonut esteitä kansalaisten poliittiselle osallistumiselle (ks. esim. Li 2016, Entwistle 2018, Gel'man 2015b, 71–98).

Von Soestin ja Grauvogelin (2017, 290) mukaan legitimaatiopyrkimyksiä käsitellessä ideologia voidaan käsittää yhteiseksi uskomusjärjestelmäksi, joka voi koostua mikro- ja makrotason väitteistä. Autoritaaristen hallintojen legitimaatiodiskursseissa keskiössä eivät siis välttämättä ole esimerkiksi kommunismin tai liberalismiin kaltaiset suuret ideologiat. Niissä esiintyy kuitenkin usein viittauksia uskontoon ja nimenomaan nationalismiin (mt., 290). Isänmaallinen yhtenäisyys muodostaa ideologisen uskomusjärjestelmän, jota sekä Xi että Putin pyrkivät myymään kansalaisille.

Heti valtaan noustuaan Putin väitti olevansa epäideologinen johtaja (Herspring 2009, 155). Hänen puheistaan kuitenkin välittyvät erityisesti perhearvoja ja sodan perintöä korostettaessa konservatiiviset arvot – ja niiden keskiössä patrioottinen yhtenäisyys. Kiinan kommunistinen puolue puolestaan on erityisesti talouden avautumisen seurauksena ajautunut kauas pois ideologisesta alkuperästään. Isänmaallisuus näyttäytyykin myös Xin puheissa sosialismia huomattavasti kantavampana voimana, mutta hän pyrkii osoittamaan kiinnittyneisyyden puolueen ideologiseen perinteeseen kertoessaan vaeltaneensa Kiinan vallankumouksen reiteillä vahvistaakseen ”*alkuperäisiä aspiraatioitaan*” (Xi 2019b).

5.1.2. Kansan ja kansalaisten kategoriat

Nationalismia tutkinut Anderson (2006) kuvaa kansaa kuviteltuna yhteisönä. Kansat ovat kuviteltuja, sillä suurin osa tähän ryhmään laskettavista ihmisistä eivät koskaan tule tuntemaan tai tapaamaan toisiaan. Yhtenäisyys perustuu jaettuihin käsityksiin yhteisestä historiasta, perinteistä, uskomuksista, ominaisuuksista ja asenteista (mt.). Tangin (2016, 42) mukaan KKP on ollut Maon ajoista saakka riippuvainen nationalismin kautta saavutetusta suosioista ja joukkovoimasta. Nationalismi on tosin nähty paitsi hallintojärjestelmää vakauttavana, myös kansaa hajauttavana ja demokratiaa edistävänä voimana (mt., 52–53). Venäjällä nationalistisen poliittisen retoriikan perinteet lienevät vielä pidemmät. Lassila (2015, 189) korostaa jo keisarivallan ajoista kumpuvia valtiovallan pyrkimyksiä valjastaa Venäjän monimuotoinen nationalismi johtoa legitimoiviin tarkoituksiin.

Sekä Xi että Putin pyrkivät jatkuvasti puheissaan puhuttelemaan kuviteltuja yhteisöjä tunteisiin vetoavalla tavalla. Tämä tapahtuu viitaten jaettuihin ominaisuuksiin, kohtaloon ja historiaan. Xi esimerkiksi puhuu ”*poikkeuksellisesta kiinalaisesta mahtavuudesta ja kiinalaisesta voimasta*” (2019b)

ja toteaa ”*kiinalaisten ihmisten olevan suurenmoisia ihmisiä, Kiinan kansan olevan suurenmoinen kansa ja kiinalaisen sivilisaation olevan suurenmoinen sivilisaatio*” (2019a). Putin muun muassa nostaa esiin yhteisen ”*pyhän velvollisuuden oikeiden sankareiden suojelemiseksi*” (2019a) sekä toteaa ”*henkilökohtaisten tavoitteidemme ja unelmiemme olevan erottamattomia Venäjästä*” (2019b). Puheissa konstruoidaan puhujien kannalta strategisesti oikeanlaisen isänmaallisuuden todellisuutta, jonka kiistattomiksi edustajiksi presidentit itsensä asettavat.

Jokisen (2019, 341) mukaan kategorisointi on merkittävä retorinen strategia. Sekä Kiinan että Venäjän johdon haasteena ovat olleet etniset jännitteet ja separatismi. Xin ja Putinin tavoitteena on tuottaa puheissaan yksi yhtenäinen, isänmaallinen ja heidän valtansa alle sitoutunut kansakunta. He kuitenkin käyttävät puheissaan erilaisia kategorisointistrategioita tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Laine (2016, 19–22) argumentoi monikansallisen kansakunnan narratiivin olevan yksi keskeisimmistä Putinin käyttämistä diskursseista. Tarkastelun alla olevissa puheissa Putin ei kuitenkaan luo alakategorioita Venäjän kansalle, vaan keskittyy kuvaamaan sitä voitokkuuden kautta. Voitonpäivän puheessaan Putin (2019a) käyttää ahkerasti sanaa ”*voitto*” ja tervehtii lopussa kuulijoita sanoin ”*kunnia voitokkaalle kansalle*”. Laineen (2016, 16) mukaan voitokkaan kansan termi on peräisin Stalinin ensimmäisestä voitonpäivän puheesta vuonna 1945, ja sillä luodaan kuvaa perimmäiseltä olemukseltaan menestyksekkästä kansasta – kyse ei siis ole vain yksittäisen sodan voittamisesta.

Xi luo Putinista poiketen puheessaan alakategorioita kiinalaisille. Vaikka vuonna 2019 maailmalle levisi valtavasti uutisia etenkin Xinjiangin maakunnan muslimiväestöä kohtaan osoitetuista valtiollisista sortotoimista ja Hongkongin emämaan toimia vastustavista mielenosoituksista, Xi (2019b) ei uudenvuodenpuheessa viittaa ensimmäisenä mainittuun lainkaan ja Hongkongiinkin vain epämääräisesti puhumalla yhteiskuntarauhan merkityksestä. Kansantasavallan 70-vuotisjuhlapuheessa Xi (2019a) puhuttelee erikseen myös ”*eri etnisistä ryhmistä tulevia kiinalaisia*”, ulkomailla asuvia ”*Kiinan poikia ja tyttäriä*” sekä ”*kiinalaisia tovereita*” Hongkongissa, Macaossa sekä Taiwanissa. Näin hän pyrkii luomaan kuvaa harmonisesta yhteiskunnasta, jossa kaikki riemumielin juhlistavat kansantasavallan 70-vuotista taivalta. Tutkimusten mukaan esimerkiksi hongkongilaisten kokema identiteetti koostuu kuitenkin kahtalaisesti kiinalaisuudesta ja hongkongilaisuudesta, joista toisena mainitun tärkeys on viime vuosina korostunut (ks. esim. Fung & Chan 2017, 397–400). Puheissaan Xi pyrkii siis häivyttämään ja yksinkertaistamaan ristiriitoja leimaamalla kaikki kansalaisuuden alakategorioihin kuuluvat aina viime kädessä kiinalaisiksi.

5.2. Johtajat osana faktuaalistettua historiaa ja tulevaisuutta

5.2.1. Strategiset kuvaukset historian kulusta

Yksi kuviteltu yhteisöjä yhdistävä tekijä on käsitys jaetusta historiasta (Anderson 2006). Konsensushakuisissa juhlapuheissa Xi ja Putin pyrkivät faktuaalistamaan historian kehityskulut yksinkertaisella ja itselleen edullisella tavalla. Puheissa Kiinan ja Venäjän historia saadaan vaikuttamaan kansan yhtenäisyyden ansiosta selväpiirteiseltä ja etenkin Xin puheissa lineaarisesti kohti parempaa tulevaisuutta etenevältä. Von Soestin ja Grauvogelin (2017, 290) mukaan autoritaariset johtajat viittaavat usein menneisiin sotiin, vallankumouksiin ja vapautusliikkeisiin, vaikka eivät olisi itse olleet osana näitä kansakuntaa ja valtiota muokanneita hetkiä. Viittauksilla rakennetaan voimakkaita legitimaatiodiskursseja ikään kuin kiinnittämällä puhuja osaksi menneisyyttä (mt., 290).

Kiinnostavasti sekä Xin että Putinin erityisesti korostamat historialliset tapahtumat sijoittuvat 1940-luvulle. Xille keskeistä on sisällissodan voiton ansiosta tapahtunut KKP:n valtaannousu ja kansantasavallan perustaminen 1949. Hän ei kuitenkaan niinkään keskity korostamaan itse sotaa, vaan ennen kaikkea sen voittamisesta koitunutta 70-vuotista menestyksellistä kehityskulkua KKP:n suojeluksessa. Tämä ei liene yllättävää 70-vuotisjuhlapuheen osalta, mutta sama teema on nähtävissä myös uudenvuodenpuheessa. Siinä (2019b) hän kehystää menneen vuoden onnistumiset ennen kaikkea puolueen kautta tapahtuneiksi onnistumisiksi. Hän myös nostaa esiin (mt.) puolueen ja hallintoinstituutioiden reformit saavutuksena, vaikka tosiasiaa uudistusten keskeinen piirre on ollut vallan keskittäminen.

Putinilla historiallisen narratiivin kärkenä toimii Neuvostoliiton voitto toisen maailmansodan päättyessä vuonna 1945, ei Xin tapaan yksittäisen puolueen tai ideologian valtaannousun merkitys. Laineen (2016, 16–19) mukaan voitokkaan kansakunnan narratiivi on yksi keskeisimmistä osista Putinin keinovalikoimassa, ja se ammentaa nimenomaan natsien kukistamisesta. Voitokkaan sukupolven mittaamattoman tärkeään asemaan nostettu perintö tuodaan vahvasti esille voitonpäivän puheen lisäksi myös uudenvuodenpuheessa (Putin 2019a, 2019b). Kaiken keskiössä on argumentti kiistattomasta, yli sukupolvien ulottuvasta venäläisestä yhtenäisyydestä. Putin (mt.) jopa argumentoi ymmärryksen sodan merkityksestä kasvavan vuosi vuodelta, vaikka todellisuudessa yhä suurempi osa venäläisistä ei ole itse kokenut toista maailmansotaa.

Kuten kansansuosiota havittelevan johtajan tyyliin sopii, puheissa korostetaan siis ennen kaikkea kansan menestystä historiallisissa ja viimeaikaisissa käänneissä. Menestys kuvataan nimenomaan isänmaallisuuden ja työn kautta saavutetuiksi, kun taas vaikeuksista vaietaan tai ne esitetään kansasta tai johtajasta riippumattomina tosiasioina. Tämä on erityisen tyypillistä poliittisessa puheessa esimerkiksi kansantaloudellisesta tilanteesta puhuttaessa (Jokinen 2016, 352). Sekä Xi että Putin viittaavat uudenvuodenpuheissaan vaikeuksiin metaforisesti. Xin (2019b) mukaan ”*ihmiskunnan historia on kuin ikuisesti virtaava joki, joka kohtaa sekä rauhallisia hetkiä että suuria, häiritseviä tekijöitä*” ja toteaa Kiinan olevan peloton näiden ”*myrskyjen*” ja muiden vaikeuksien edessä. Putinin (2019b) retoriikassa ”me” venäläiset puolestaan katsomme ”*elävämme turbulenttisia, dynaamisia ja ristiriitaisia aikoja*”. Näin ollen kumpikin jättää käsittelemättä menneenä vuonna valtiojohtoa kohdanneet todelliset ongelmat, tarkoituksenaan vahvistaa omaa kuvaansa horjumattomana johtajana.

5.2.2. Painopisteenä historia vai tulevaisuus?

Historialliset narratiivit palvelevat johtajia tarjoamalla keinoja nostaa esiin legitimizeetin kannalta hyödyllisiä tapahtumia ja käännekohtia. Sekä Xi että Putin ammentavat menneisyydestä saavutuksia, joita he tuovat esille puheissaan. Kumpikin korostaa kansakunnan pitkää ikää myös kvantifioinnin keinoin viitaten ”*tuhattuotiseen Venäjään*” (Putin 2019a) ja ”*ylpeään, yli viisituhatta vuotta vanhaan sivilisaatioon*” (Xi 2019a).

Xin ja Putinin menestystä faktuaalisioivissa diskursseissa on kuitenkin myös nähtävissä selkeitä eroavaisuuksia – historian tulkintojen saamasta painoarvosta huolimatta Xi on selvästi vertailukohtaansa tulevaisuusorientoituneempi ja korostaa hänen luotsaamansa KKP:n tekojen painoarvoa. Hän pyrkii vakuuttamaan kuulijat KKP:n kyvystä parantaa yhä useampien kiinalaisten taloudellista tilannetta, kasvattaa Kiinan vaikutusvaltaa ja niin edelleen. Xin (2019a, 2019b) puheissa toistuu jatkuvasti termi uusi, erityisesti ”*uusi aika*” ja ”*uusi Kiina*”. Hän puhuu hyvin idealistiseen sävyyn Kiinan kansan tulevaisuudesta ja asemasta maailmassa maan johdolle tyypillisin termein ja tavoittein. Niitä ovat ”*kohtuullisen vauraan yhteiskunnan*” rakentaminen vuoteen 2021 mennessä sekä Xin lanseeraaman ”*kiinalaisen unelman*” saavuttaminen (mt.). Huomionarvoista tietenkin on, että tämä kaikki esitetään saavutettavissa olevaksi eksklusiivisesti KKP:n ja puolueen kannalta oikeanlaisen isänmaallisuuden kautta.

Putin puolestaan käsittelee menestystä ennen kaikkea jaettujen arvojen, voitokkaan kansakunnan käsitteen ja kunniallisen historian kautta. Hän on osannut valjastaa venäläisten mielissä kyteneen

perinteisyyden kaipuun edukseen (Lassila 2015, 191), eikä juhlapuheissa tarjoilla Xin tapaan viimeisimpiä menestystarinoita tai tulevaisuuden tavoitteita. Puheet vahvistavat muun muassa Nadskakuła-Kaczmarczykin (2017, 340) esittämää väitettä siitä, että Venäjän hallinnon ideologisena perustana toimii konservatismi. Putinin viljelemän diskurssin mukaan Venäjän menestyksen taustalla ovat uniikit perinteiset arvot ja moraalit. Nadskakuła-Kaczmarczykin (mt., 345–346) siteeraaman Trudolyubovin mukaan arvojen korostaminen on eliitin keino kääntää kansan huomio pois hyvinvointiin liittyvistä seikoista. Putinin (2019a, 2019b) luonteeltaan varsin depolitisoinnillinen uudenvuodenpuhe keskittyykin pitkälti perhearvoja korostaviin kliseisiin, voitonpäivän puhe taas ammentaa menestystä toisen maailmansodan tapahtumista.

5.3. Xi mahdollistaa, Putin suojelee

5.3.1. Uhkakuvien käyttö

Juhlapuheiden perusteella Putin painottaa Xitä enemmän asemaansa kansakunnan suojelijana, ei niinkään modernisaation tai hyvinvoinnin takaajana. Venäjä on kääntymässä taloudellisesti ja ideologisesti sisäänpäin, minkä vahvistamiseen johdon konservatiiviset diskurssit liittyvät (Laine 2016, 9). Peterssonin (2017, 244–245) mukaan Venäjän henkinen ylivoima etenkin liberaaliin ja arvoiltaan huteraksi koettuun länteen on yksi venäläisiä yhdistävä, Putinin legitimaatiotarkoituksissa runsaasti käyttämä poliittinen myytti. Venäjän suurvaltaidentiteetille on kylmän sodan jälkeenkin ollut olennaista vastakkainasettelu erityisesti lännen kanssa (Smith 2015, 263). Voitonpäivän puheesta (Putin 2019a) onkin tulkittavissa me ja muut -asettelu. Tällaisen kategorisoinnin avulla Putin pyrkii osoittamaan olevansa Venäjän tarvitsema, kansan arvoja ja etuja puolustava vahva johtaja. Puheessaan Putin (mt.) sanoo Venäjän olleen eurooppalaisten kansojen pääasiallinen vapauttaja ja mainitsee useiden maiden tänä päivänä tulkitsevan sotatapahtumia häpeilemättömän väärin Venäjän edelleen toimiessa uusnatsismin, terrorismin ja ekstremismin vastaisen taistelun etujoukoissa. Toisaalta hän myös ilmoittaa Venäjän olevan avoin muille maille asiaan liittyvän yhteistyön tiimoilta.

Vastaavaa me ja muut -kategorisointia ei ole nähtävissä Xin juhlapuheeretiikassa. Sen sijaan Xi (2019a, 2019b) kuvailee Kiinaa abstraktisti ”*maailmaa syleilevänä valtana*”, joka on sitoutunut rakentamaan ”*yhteisen tulevaisuuden jakamaa yhteisöä sekä rauhassa ja kehityksessä kylpevää maailmaa*”. Hän korostaa Kiinalla olevan ystäviä maailman joka kolkassa (Xi 2019b). Ero Putiniin on räikeä – siinä missä Putin haluaa näyttäytyä ensisijaisesti oman kansansa suojelijana, Xi argumentoi olevansa suorastaan idealistinen maailmanrauhan sanansaattaja. Metaforisuus ja yleisyys leimaavat

kautta linjan Xin (2019a, 2019b) ulkopolitiikkaa käsitteleviä kohtia, eikä uhkakuvia tai konflikteja tuoda esille. Valtiojohdon äänensävy muuttuu kuitenkin ehdottomammaksi ja teräväksi, kun keskustellaan Kiinan suvereniteetista tai erimielisyyksistä muiden maiden kanssa (Lams 2018, 390–391). Juhlapuheiden osalta tätä terävää ehdottomuutta esiintyy lähinnä vain Xin (2019a) puhussa yhden Kiinan periaatteesta ja Taiwanin kohtalon sanelemasta yhteydestä emämaahan.

5.3.2. Kvantifioinnin, esimerkkien ja ääri-ilmaisujen voima

Xin ja Putinin ylevään konsensuspuheeseen liittyy paljon abstraktiotason argumentaatiota. Abstraktiotason käyttö korostuu kuitenkin vielä enemmän historia- ja arvonarratiiveihin nojaavan Putinin kohdalla. Tulevaisuusorientoituneempi Xi (2019b) tuo erityisesti uudenvuodenpuheessaan esille hengästyttävän listan esimerkkejä hallinnon viimeaikaisista saavutuksista muun muassa verotuksen, jäänmurtajahankintojen, avaruusteknologian ja sotilaiden urheilukisojen järjestämisen tiimoilta. Hän myös nimeää kunniakkaita ”tavallisia” kiinalaisia rinnastaen jokseenkin erikoisella tavalla esimerkiksi maailmanmestaruuden voittaneen naisten lentopallomaajoukkueen sekä tulvassa menehtyneen puolueaktiivi Huang Wenxiun saavutukset (mt.). Vastaavia konkreettisia, valtiojohdon menestyksellisyyttä ja kansalaisten omistautumista ilmentäviä esimerkkejä ei esitellä Putinin juhlapuheissa. Etenkin uudenvuodenpuhe on myös kokonaisuudessaan Xin vastaavaa huomattavasti lyhyempi.

Konkretiaan ja esimerkkeihin kietoutuu myös Xin tapa käyttää retoriikkansa osana kvantifioivaa talousdiskurssia. Toisaalta Xi on kiinnittänyt Maon jälkeisiä edeltäjiään enemmän huomiota myös muihin yhteiskunnallisiin ja ideologisiin aspekteihin (Brown & Bērziņa-Čerenkova 2018, 328–329). Tämä lieneekin ratkaisevaa epävarmassa maailmantaloudellisessa tilanteessa ja Kiinan huiman talouskasvun osoittaessa sakkaamisen merkkejä. Muutoksista huolimatta Xin (2019b) uudenvuodenpuheen ensimmäinen ajatus liittyy Kiinan kasvavan bruttokansantuotteen numeraaliseen esittämiseen. Myöhemmin Xi (mt.) myös puhuu 340 köyhän maakunnan ja 10 miljoonan ihmisen nostamisesta köyhyydestä sekä kahden biljoonan yuanin vero- ja maksuvähennyksistä.

Vuonna 2019 Kiinan talous kasvoi 6,1 prosenttia, mikä on matalin luku lähes 30 vuoteen (Reuters 2020a). Tätä Xi ei puheessa mainitse. Kiinan talouskasvu vaikuttaa kuitenkin hurraamisen arvoiselta verrattuna Venäjän 1,3 prosenttiin vuonna 2019 (Reuters 2020b). Tulosten valossa ei olekaan yllättävää, että Putin ei kummassakaan puheessaan sivua kansantaloutta edes sivulauseessa. Vertailun valossa näyttää ilmeiseltä, että kvantifioiva diskurssi sopii johtajien itsensä mielestä luontevammin

taloudellisesti nopeasti kasvavan valtion johtajien diskurssiin. Numeeriset iskulauseet ovat tosin muutoinkin tyypillisiä KKP:lle (Brown & Bērziņa-Čerenkova 2018, 331). Uudenvuodenpuheessa Xi (2019b) puhuu kolmesta kovasta taistelusta, jossa on hänen mukaansa saavutettu merkittäviä läpimurtoja. Itse puheessa taisteluja ei avata sen tarkemmin, mutta uutistoimisto Xinhuan (2018) mukaan kyseessä ovat taloudellisten riskien torjuminen, köyhyyden vähentäminen ja saasteisiin puuttuminen. Putinin diskursseissa ei ole havaittavissa samankaltaisia iskulauseita.

Esimerkkien ja numeroiden sijaan Putin (2019a) keskittyy voitonpäivän puheessaan luomaan voimaa ja dramaattisuutta ääri-ilmaisujen kautta. Hän muun muassa puhuu *jokaisen* vuoden tuovan lisää ymmärrystä voiton *ikuisesta* merkityksestä, *koko* kansan takomasta voitosta, *äärettömästä* rohkeudesta sekä *suunnattomasta* henkisestä voimasta (mt.). Puheesta löytyy lukuisia vastaavia esimerkkejä, huomattavasti hänen omaa uudenvuodenpuhettaan ja Xin kahta puhetta enemmän.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1. Autoritaarisen legitimaation mekanismit johtajien puheissa

Xin ja Putinin diskursseissa ilmenee sekä samanlaisia piirteitä että olennaisia eroavaisuuksia, kun heidän puheitaan tarkastellaan Dukalskin ja Gerschewskin (2017, 253–260) erittelemien neljän autoritaarisen legitimaation mekanismin valossa.

Indoktrinaatiomekanismi ei ole merkittävä osa modernien autoritaaristen johtajien keinovalikoimaa (Dukalskis & Gerschewski 2017, 254). Myöskään Xi ja Putin eivät puheissaan keskity massojen mobilisointiin tai jonkin suuren ideologian juurruttamiseen kansakunnan keskuudessa. Patriotismi sekä kansakunnan mahtavan historian ja yhteisen kohtalon korostaminen tuo kuitenkin kummankin diskursseihin myös aatteellista latausta.

Kuuntelijoiden mobilisoitumista havittelevien diskurssien sijaan sekä Xin että Putinin puheissa korostuu passiivisuusmekanismi. Analyysin kohteena olevaa neljää juhlapuhetta leimaa kautta linjan vaihtoehtottomuus. Putinin strategiana on vedota kaikkia venäläisiä yhdistävään historiaan ja jaettuihin arvoihin, joiden puolustajaksi hän itse asettautuu. Xi pyrkii narratiiveillaan osoittamaan, että kuuliaisuus KKP:tä kohtaan on nyt ja jatkossa tae kaikkien kiinalaisten menestykselle.

Konsensuspuheella ja vahvalla me-retoriikalla johtajat pyrkivät konstruoimaan kansalaisten silmissä yhteiskunnallisen tilanteen, jossa eliitin näkemyksistä poikkeavia mielipiteitä tai käsityksiä ei ole olemassakaan.

Dukalskin ja Gerschewskin (2017, 259–260) mukaan moderneissa autoritaarisissa valtioissa korostuvat etenkin aikaansaannosmekanismi ja demokraattisten prosessien mekanismi. Juhlapuheiden osalta väite ei vaikuta näin yksiselitteiseltä. KKP:n suorituskyvyn korostaminen esimerkkien ja kunnianhimoisten tulevaisuuden tavoitteiden kautta on voimakkaasti läsnä Xin puheissa, mutta Putin ei keskity lainkaan puolustelemaan hallintonsa aikaansaannoksia. Hänen strategiansa on pikemminkin liittää historiallinen menestys osaksi nykyisyyttä ja itsensä tätä kautta voitokkaan kansakunnan pyyteettömäksi puolustajaksi.

Demokraattisten prosessien mekanismin korostuminen on tyypillistä kilpailullisille autoritaarisille valtioille, kuten Venäjälle (Dukalskis & Gerschewski 2017, 257–258). Demokratiadiskursseiden on todettu kuuluvan kiinteästi myös Putinin keinovalikoimaan (Casula 2013, 6). Siksi on kiinnostavaa, että kahdessa analyysin kohteena olevassa puheessaan hän ei viittaa kertaakaan vaaleihin, puolueeseen, parlamenttiin tai ylipäätään kansan vaikutusmahdollisuuksiin. Eroa ei ole huomattavissa Xi Jinpingiin ja suljetuksi autoritaariseksi valtioksi lukeutuvaan Kiinaan. Tämä korostaa entisestään passiivisuusmekanismeja ja puheiden depolitisoivaa luonnetta. Demokraattisten prosessien korostamisen osalta tulokset voisivat tosin olla hyvin erilaisia, jos tarkastelun kohteena olisi juhlapuheiden sijaan esimerkiksi Putinin duumassa pitämiä puheita.

6.2. Loppupäätelmät

Tämän tutkielman tavoitteena on ollut arvioida ja vertailla diskursseja, joiden avulla aikamme merkittävimpiin lukeutuvat autoritaariset johtajat Xi Jinping ja Vladimir Putin pyrkivät legitimoimaan asemansa. Aineistona toimineita neljää juhlapuhetta arvioitiin retorisen diskurssianalyysin tarjoamien välineiden avulla. Analyysi paljasti johtajien diskursseissa sekä merkittävää yhdenmukaisuutta että toisistaan eroavia strategioita.

Kaikkia neljää puhetta leimaa puhujasta riippumatta selkeä päätavoite, jota voisi kuvailla isänmaallisen konsensuksen rakentamiseksi. Kumpikin johtaja pyrkii kautta linjan puhuttelemaan kuulijoitaan poliittisille puheille tyypillisellä me-retoriikalla ja vetoamaan yhteiseen identiteettiin perustuviin seikkoihin. Xi ja Putin pyrkivät tahoillaan faktuaalistamaan kuvan yhtenäisestä kansakunnasta ja

oikeanlaisesta kiinalaisuudesta sekä venäläisyydestä. Kumpaakin yhdistää tavoite vedota kuuntelijoiden tunteisiin ja samalla asettaa itsensä ”oikeanlaisen” isänmaallisuuden vahvaksi puolustajaksi.

Sekä Xi että Putin pyrkivät faktuaalistamaan kansakunnan historialliset vaiheet isänmaallista konsensusta ja tätä kautta omaa legitimizeettiään palvelevalla tavalla. Xi argumentoi Kiinan kansantasavallan 70-vuotisen historian olleen yksiselitteisen menestyksekkäs ja asettaa diskursseissaan itsensä tämän perinteen jatkajaksi. Putin painottaa voitokkaan kansakunnan jaettuihin moraalikäsitelmiin ja arvoihin perustuvaa yhteyttä ja pyrkii näyttämään johtajana, joka puolustaa tätä venäläiseltä sukupolvelta toiselle siirtyvää katkeamatonta perintöä.

Siinä missä kumpikin johtaja esittää menestyksen kansan ominaisuuksien tai työn kautta saavutettuna, vaikeudet kuvataan johtajasta tai kansasta riippumattomina vääjäämättömyyksiä. Diskursseissa ei huomioida eliitin näkemyksistä poikkeavia mielipiteitä. Uudenvuodenpuheissa sivuutetaan käytännössä täysin valtion johtoa menneenä vuonna kohdanneet vaikeudet ja konsensusta uhkaava tyytymättömyys. Putin ei esimerkiksi viittaa Moskovassa kesällä 2019 syttyneisiin laajoihin demokratiamielenosoituksiin eikä Xi mainitse Yhdysvaltojen ja Kiinan välistä kauppasotaa saati maailmalla laajaa mediahuomiota niittäneitä KKP:n toimia Xinjiangin muslimiväestön ”uudelleen kouluttamiseksi”.

Vaikka johtajalle edullisen historiankulun faktuaalistaminen on olennainen osa sekä Xin että Putinin diskursiivista keinovalikoimaa, eroavat johtajien puheiden ajalliset painopisteet toisistaan merkittävästi. Putinin retoriikan ytimessä on ennen kaikkea toisen maailmansodan aikana saavutettu menestys, kun taas Xi antaa painoarvoa tulevaisuuden tavoitteille. Hänen kärkiviestinsä kiinalaisille on, että hänen ja KKP:n alaisuudessa koko kansakuntaa odottavat entistä paremmat ja suorastaan loisteliaat päivät. Tulevaisuuskuva vahvistetaan KKP:lle tyypillisen talousdiskurssin turvin, vaikka viime vuosina Kiinan henkeäsalpaava talouskasvu on ollut hidastumaan päin. Putin ei tuo esille tulevaisuuden tavoitteita eikä myöskään mainitse sanallakaan valtapuolue Yhtenäistä Venäjää tai sen asemaa menestyksen tuojana.

Vaikka puheita yhdistää vahva kansallismielinen eetos, ovat Putinin ja Xin puheet kuitenkin tunnelmaltaan erilaisia. Xin puheissa idealistinen tulevaisuusretoriikka yhdistyy yleviin sanavalintoihin Kiinan asemasta koko maailmaa syleilevänä ja rauhaa rakastavana valtana, jolla riittää ystäviä. Putin

puolestaan pyrkii vetoamaan yleisöön me ja muut-asettelun turvin korostamalla Venäjän asemaa oikeanlaisten arvojen ensisijaisena puolustajana.

6.3. Jatkotutkimusmahdollisuuksia

Autoritaaristen hallintojen ja johtajien tutkimukselle on tarvetta 2020-luvun maailmassa. Tämän tutkielman tavoitteena oli tunnistaa ja vertailla kahden maailmanpolitiikan pelikentällä erityisen merkittävän, mutta hyvinkin erilaisissa yhteiskunnissa vaikuttavan autoritaarisen johtajan legitimaatiodiskursseja.

Kiinnostuksen kohteena olevista puheista pystyttiin retorisen diskurssianalyysin tarjoamien työkalujen avulla löytämään tutkimuskysymyksen kannalta kiinnostavia ja relevantteja tuloksia. Kyseessä olevat neljä juhlapuhetta kuuluvat Kiinassa Xi Jinpingin ja Venäjällä Vladimir Putinin vuoden 2019 seuratuimpiin julkisiin esiintymisiin.

Tutkielman johtopäätöksiä tarkastellessa on kuitenkin otettava huomioon aineiston luonne ja laajuus. Osa-alueena juhlapuheet ovat tärkeä, mutta samalla vain yksi osa johtajien julkisten esiintymisten kirjoa. Tulokset voisivat olla erilaisia, jos samalla analyysimenetelmällä tutkittaisiin esimerkiksi poliittisille elimille kohdennettuja tai kriisitilanteissa pidettyjä puheita. Mielenkiintoisia tuloksia johtajien diskursseissa tapahtuneista muutoksista voitaisiin saada vertaamalla eri vuosina pidettyjä puheita.

Analyysin myötä esiin nousi useita mahdollisia jatkotutkimuskysymyksiä. Olisi mielenkiintoista selvittää tarkemmin, millainen vastaanotto kyseisillä puheilla on ollut tavallisten kiinalaisten ja venäläisten keskuudessa ja missä määrin Putinin ja Xin konsensuspuhe todellisuudessa vetoaa kansalaisiin. Erilaisissa tilanteissa ja eri aikoina pidettyjen puheiden lisäksi olisi mielekästä tutkia myös muiden autoritaaristen johtajien legitimaatiodiskursseja. Olisi kiintoisaa selvittää, millä tavoin eri 2020-luvun autoritaariset johtajat rakentavat tahoillaan narratiiveja isänmaallisesta konsensuksesta ja miten ne vertautuvat tämän tutkielman tuloksiin Xin ja Putinin strategioiden osalta.

Tätä kirjoittaessa COVID-19-viruksen aiheuttama pandemia koettelee yhteiskuntia ympäri maailman, eikä vähiten Kiinaa ja Venäjää. Xin ja Putinin viime kuukausina pitämät sekä tulevat puheet

tarjoaisivat erityisen mielenkiintoista aineistoa autoritaaristen johtajien kriisiviestinnän keinojen arvioimiseksi.

LÄHTEET

PRIMAARIAINEISTO

PUHEET

Putin, Vladimir (2019a), Speech at Victory Parade. Saatavissa

<<http://en.kremlin.ru/events/president/transcripts/60490>>, luettu 6.2.2020.

Putin, Vladimir (2019b), New Year Address to the Nation. Saatavissa

<<http://en.kremlin.ru/events/president/transcripts/62523>>, luettu 6.2.2020.

Xi Jinping (2019a), Speech by Xi Jinping at the reception in celebration of the 70th anniversary of the founding of the People's Republic of China. Saatavissa

<<https://www.chinadaily.com.cn/a/201909/30/WS5d9c5502a310cf3e3556f378.html>>, luettu 6.2.2020.

Xi Jinping (2019b), Full text: Chinese President Xi Jinping's 2020 New Year speech. Saatavissa

<<https://news.cgtn.com/news/2019-12-31/Full-text-Chinese-President-Xi-Jinping-s-2020-New-Year-speech--MSnhLaJmIE/index.html>>, luettu 6.2.2020.

SEKUNDAARIAINEISTO

KIRJALLISUUS

Anderson, Benedict (2006): *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. Lontoo: Verso.

Beetham, David (1991): *The legitimation of power*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Brown, Kerry & Una Aleksandra Bērziņa-Čerenkova (2018), “Ideology in the Era of Xi Jinping”. *Journal of Chinese Political Science* 23 (3): 323–339.

Casula, Philipp (2013), “Sovereign Democracy, Populism, and Depoliticization in Russia: Power and Discourse During Putin’s First Presidency”. *Problems of Post-Communism* 60 (3): 3–15.

- Dukalskis, Alexander & Johannes Gerschewski (2017), “What autocracies say (and what citizens hear): proposing four mechanisms of autocratic legitimation”. *Contemporary Politics* 23 (3): 251–268.
- Economy, Elizabeth C. (2018), “China's New Revolution: The Reign of Xi Jinping”. *Foreign Affairs* 97 (3): 60–74.
- Entwistle, Phil (2018), “The Xi Paradox: Reconfigured Party Power, Long-Term Risks”. *Journal of Current Chinese Affairs* 47 (3): 3–16.
- Fewsmith, Joseph (2016), “The Challenges of Stability and Legitimacy”. Teoksessa Ross, Robert S & Jo Inge Bekkevold, *China in the Era of Xi Jinping: Domestic and Foreign Policy Challenges*, 92–114. Washington, DC: Georgetown University Press.
- Gel'man, Vladimir (2015a), “Venäjä – autoritaarinen vai demokraattinen valtio?”. Teoksessa Kivinen, Markku & Leena Vähäkylä (toim.), *Venäjän palatseissa ja kaduilla*, 77–89. Helsinki: Gaudeamus.
- Gel'man, Vladimir (2015b), *Authoritarian Russia Analyzing Post-Soviet Regime Changes*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press.
- Herspring, Dale R. (2009), “Vladimir Putin: His Continuing Legacy”. *Social Research*, 76 (1): 151–174.
- Fung, Anthony Y. H & Chi Kit Chan (2017), “Post-Handover Identity: Contested Cultural Bonding Between China and Hong Kong”. *Chinese Journal of Communication* 10 (4): 395–412.
- Heywood, Andrew (2013), *Politics*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Juhila, Kirsi (2016), “Miten tarinasta tulee tosi? Faktuaalistamisstrategiat viranomaispuheessa”. Teoksessa Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö*, 145–178. Tampere: Vastapaino.
- Jokinen, Arja (2016), ”Vakuuttelevan ja suostuttelevan retoriikan analysoiminen” Teoksessa Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö*, 337–368. Tampere: Vastapaino.
- Laine, Veera (2016), *State-led Nationalism in Today's Russia: Uniting the people with conservative values?* Working Paper. Helsinki: Ulkopoliittinen instituutti.
- Lams, Lutgard (2018), “Examining Strategic Narratives in Chinese Official Discourse under Xi Jinping”. *Journal of Chinese Political Science* 23 (3): 387–411.

- Lassila, Jussi (2015), "Neuvostoliitosta nationalismien kirjoon". Teoksessa Kivinen, Markku & Leena Vähäkylä (toim.), *Venäjän palatseissa ja kaduilla*, 187–196. Helsinki: Gaudeamus.
- Li, Cheng (2016), *Chinese Politics in the Xi Jinping Era: Reassessing Collective Leadership*. Washington, DC: Brookings Institution Press.
- Luostarinen, Heikki (2017), *Kiinan median suuri harppaus*. Helsinki: Into.
- Nadskakuła-Kaczmarczyk, Olga (2017), "SOURCES OF THE LEGITIMACY OF VLADIMIR PUTIN'S POWER IN TODAY'S RUSSIA". *Politeja* 14 (49): 335–349.
- Petersson, Bo (2017), "PUTIN AND THE RUSSIAN MYTHSCAPE: DILEMMAS OF CHARISMATIC LEGITIMACY". *Demokratizatsiya* 25 (3): 235–254.
- Potter, Jonathan (1996), *Representing Reality. Discourse, Rhetoric and Social Construction*. Lontoo: Sage.
- Smith, Hanna (2015), Venäjän suurvaltaidentiteetti etsii linjaansa. Teoksessa Kivinen, Markku & Leena Vähäkylä (toim.), *Venäjän palatseissa ja kaduilla*, 262–274. Helsinki: Gaudeamus.
- Tang, Wenfang (2016), *Populist Authoritarianism: Chinese Political Culture and Regime Sustainability*. New York: Oxford University Press.
- von Soest, Christian & Julia Grauvogel (2017), "Identity, procedures and performance: how authoritarian regimes legitimize their rule. *Contemporary Politics* 23 (3): 287–305.
- Zhu, Yuchao (2011), "'Performance Legitimacy' and China's Political Adaptation Strategy". *Journal of Chinese Political Science* 16 (2): 123–140.

VERKKOLÄHTEET

Raportit

Freedom in the World 2019: Democracy in Retreat (2019a), Freedom House. Saatavissa <<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2019/democracy-in-retreat>>, luettu 6.2.2020.

Freedom in the World 2019: China (2019b), Freedom House. Saatavissa <<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/china>>, luettu 6.2.2020.

Freedom in the World 2019: Russia (2019c), Freedom House. Saatavissa
<<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/russia>>, luettu 6.2.2020.

Indicators (2020), Levada-Center. Saatavissa <<https://www.levada.ru/en/ratings/>>, luettu 27.2.2020.

Tiedotteet

President Xi Jinping to deliver 2020 New Year speech (2019), CGTN 31.12.2019. Saatavissa
<<https://news.cgtn.com/news/2019-12-31/President-Xi-Jinping-to-deliver-2020-New-Year-speech-MSd32laJX2/index.html>>, luettu 6.2.2020.

President Xi to give 2020 New Year Speech (2019), Global Times 30.12.2019. Saatavissa
<<https://www.globaltimes.cn/content/1175233.shtml>>, luettu 6.2.2020.

Artikkelit

Coalson, Robert (2019) "S Novym Godom! The New Year's Messages Of Soviet And Russian Leaders Over The Decades." Radio Free Europe / Radio Liberty 31.12.2019. Saatavissa
<<https://www.rferl.org/a/new-years-messages-of-soviet-and-russian-leaders-over-the-decades/30352967.html>>, luettu 6.2.2020.

Instant View: China's economic growth slows to 6.1% in 2019, near 30-year low (2020a), Reuters 17.1.2020. Saatavissa <<https://www.reuters.com/article/us-china-economy-gdp-instantview/instant-view-chinas-economic-growth-slows-to-6-1-in-2019-near-30-year-low-idUSKBN1ZG092>>, luettu 26.2.2020.

Russia's economic growth at 1.3% in 2019, slightly above expectations (2020b), Reuters 3.2.2020. Saatavissa <<https://www.reuters.com/article/us-russia-economy/russias-economic-growth-at-13-in-2019-slightly-above-expectations-idUSKBN1ZX1PR>>, luettu 26.2.2020.

Xi stresses efforts to win "three tough battles" (2018), Xinhua 2.4.2020. Saatavissa
<http://www.xinhuanet.com/english/2018-04/02/c_137083515.htm>, luettu 26.2.2020.